

Diariet

Beslut om samråd avvikelsemeddelande 2 Järnvägsnätsbeskrivning 2024

Trafikverket avser att förändra innehållet i Järnvägsnätsbeskrivning 2024 och inbjuder till samråd om föreslagna ändringar i detta avvikelsemeddelande.

Samrådstiden pågår fram till och med 2023-06-22 då samrådssvar ska vara lämnat via e-post till jnb@trafikverket.se

Beslut meddelas på Trafikverkets webbplats www.trafikverket.se/jnb under dagen den 29 juni.

e.u.

Karin Nordner
Chef Affärsregler och modeller
Trafik

Kapitel 2 Infrastruktur

Bilaga 2 A Möteslängder och plattformar

Ny version med nedanstående ändring:

Trafikplats/sträcka	Flik	Fr.o.m.	Beskrivning
Sandviken	4.) Plattformar och 5.) Kommande ändringar	2023-03-28	Nya plattformsuppgifter. Plattformen vid spår 1: Längd 110 meter och höjd mellan. Plattformen mellan spår 1 och 2: Längd mot spår 1, 150 meter och höjd mellan. Längd mot spår 2, 200 meter och höjd mellan.

Bilaga 3 B Styrande dokument

Ny version där tabellen inkluderar nytt dokument:

Dokument	Titel	Version
TDOK 2023:0120	Omledning av tågferd inom driftplats med driftplatsdelar	1.0

Trafikverkets kommentar:

I operativt läge, exempelvis i samband med trafikstörningar, kan det uppkomma behov av att kunna omleda en tågferd. Inom vissa driftplatser med driftplatsdelar kan då tågferden omledas med samma tågnummer via en annan väg än vad körplanen anger.

Genom branschsamarbetet kring Trafikbestämmelser för järnväg, TTJ (TDOK 2015:0309) har det arbetats fram anpassade trafikbestämmelser, med giltighet från 1 juni 2022. Dessa trafiksäkerhetsbestämmelser medger en möjlighet att, i vissa fall och enligt vissa villkor, leda en tågferd över en driftplatsdel som inte finns i tågferdens körplan. En sådan omledning är dock endast tillåten på de platser som finns definierade i TDOK 2023:0120 Omledning av tågferd inom driftplats med driftplatsdelar och under förutsättning att järnvägsföretaget lämnat sitt medgivande (bland annat utifrån genomförd kontroll av ruttkompatibilitet).

Kapitel 4 Tilldelning av kapacitet

Avsnitt 4.2.2 Ansökan om kapacitet

4.2.2.1 INTERNATIONELL KAPACITET FÖR TÅGLÄGE

Andra stycket får ny lydelse enligt nedan:

All internationell trafik ska ansökas via PCS. Kompletterande ansökan och ad hoc-ansökan om kapacitet för den svenska delen av ett internationellt tågläge kan dock även göras via det nationella ansökningsverktyget på Trafikverkets webbplats. Tjänster kopplade till det internationella tågläget ansöks via det nationella ansökningsverktyget på Trafikverkets webbplats.

Trafikverkets kommentar:

Trafikverket erbjuder möjligheten att ansöka om den nationella delen av en internationell ansökan i MPK STP för LPR och ad hoc ansökningar, då det för närvarande finns vissa brister i Trafikverkets systemlösning som är integrerad mot PCS.

4.2.2.3 FÖRSLAG TILL TÅGPLAN

Under rubrik 4.2.2.3 har stycket under ÅTERTAGANDE AV ANSÖKAN fått ny lydelse enligt nedan:

Den som efter sista datum för ansökan men innan kapacitet har tilldelats i tågplanen vill återta ett ansökt tågläge eller minska längd, vikt eller antal fordon för ett ansökt tågläge ska skicka in begäran om minskat behov via MPK långtid. Begäran kan avse alla eller vissa ansökta gångdagar och hela eller del av sträckan. Gällande tilldelad kapacitet se avsnitt 4.8.1.

Den som efter sista datum för ansökan men innan kapacitet har tilldelats i tågplanen vill återta en ansökan om tjänster enligt avsnitt 7.1 ska meddela det till trafikplanering.jarnvag@trafikverket.se.

Trafikverkets kommentar:

Rättelser och förtydliganden om minskat behov. Den tidigare skrivningen stämmer inte helt överens med vad som är möjligt att göra i ansökningssystemet.

Avsnitt 4.5 Tilldelningsprocess

Figur 4.1 Tidplan och processkarta för tilldelning av kapacitet

Tidplanen uppdateras enligt nedan:

10	2023-11-09	Kompletterad fastställd Tågplan 2024 publiceras.
----	------------	--

Trafikverkets kommentar:

Föreläggande från Transportstyrelsen, beslut TSJ 2021-3031.

Kapitel 5 Tåglägestjänster och avgifter

Avsnitt 5.3 Minimipaket av tillträdestjänster samt avgifter

HELA AVSNITT 5.3.4.3 FAST SKYLTNING, SLOPAS.

AVSNITT 5.3.4.2 TRAFIKINFORMATION TILL RESENÄRER, AVSNITTET UNDER RUBRIKEN HÅLLPLATSER FÖR ERSÄTTNINGSTRAFIK FÅR NY LYDELSE ENLIGT NEDAN:

Vissa stationer har en fastställd plats för ersättningstrafik för tåg. Inom Trafikverkets fastighet ansvarar Trafikverket för fast hänvisningsskyltning till dessa hållplatser där det är möjligt. På stationer där alla sökande/trafikoperatörer inte använder samma hållplatsläge för ersättningstrafik kan fast skyltning inte alltid etableras.

Det är normalt sett fastighetsägaren som ansvarar för fast skyltning inom egen fastighet (både byggnader och mark). Utanför Trafikverkets fastighet ansvarar fastighetsägaren för skyltning till ersättningstrafik. Ramavtalet för Trafikverkets skyltstandard är öppet för alla ansvariga aktörer att använda. Detta ger möjlighet att skapa en helhetslösning för skyltning och informationsflöde.

Sökande/trafikoperatörer ska informera Trafikverket om såväl tillfälliga som beständiga hållplatslägen för ersättningstrafik för tåg, vid respektive järnvägsstation. Hållplatslägena ska beskrivas med geografisk placering (hållplatsläge, gatuadress eller annat tydligt kännetecken). Om hållplatsläget har en beteckning, till exempel hållplatsläge A, ska även detta anges i beskrivningen. Det ska framgå vilken hållplats, vilket trafikupplägg, vilken sökande/trafikoperatör som avses, samt i förekommande fall vilken riktning/destination som ersättningstrafiken gäller. Uppgifterna om hållplatser för ersättningstrafik används för uppdatering av fast skyltning samt i Trafikverkets

annonseringssystem om förutsättningar finns för att leverera även dynamisk trafikinformation om hållplatsläget.

Ändringar av hållplatslägen meddelas till support.jarnvag@trafikverket.se senast 12 veckor innan ändringen börjar gälla för att fast skyltning ska kunna ändras. Om det finns flera hållplatser för ersättningstrafik vid samma station, ska det framgå vilken hållplats som är ändrad, samt i förekommande fall, för vilken riktning/destination som ersättningstrafiken gäller.

Trafikverkets kommentar:

Ändringen är gjord med anledning av att olika Järnvägsföretag använder olika hållplatslägen på samma station. Samma järnvägsföretag kan även använda olika hållplatslägen vid olika tillfällen, exempelvis om det rör sig om akut eller planerad ersättningstrafik. Därmed kan Trafikverket i dagsläget inte via automatik avgöra vilket hållplatsläge det ska informeras om vid varje givet tillfälle. Järnvägsföretagen har kvar möjligheten att själva ange hållplatslägen i Planno och DUA/DUWA.

Avsnitt 5.4 Tilläggstjänster och avgifter

5.4.2.1 TRANSPORTVILLKOR

Femte stycket får ny lydelse enligt nedan:

Handläggningstiden är normalt 5 arbetsdagar, men för tunga transporter tillkommer 10 arbetsdagar. Handläggningstiden kan vara längre för transporter med mer omfattande villkor och under veckorna 26 – 33 samt över jul och nyår. Extraordinära profil- och linjekategoriöverskridande transporter kan kräva längre handläggningstid. Transportvillkor handläggs helgfri måndag–fredag, 8.00–16.00. Undantag förekommer för klämdagar och dagar med arbetstidsförkortning.

Trafikverkets kommentar:

Förtydligade av gällande tid för hantering av tungvillkor. Längre handläggningstider kan förekomma redan idag.

Sjätte stycket får ny lydelse enligt nedan:

Ett beslut om transportvillkor kan inte överlåtas till någon annan trafikoperatör. Vid ansökan, eller i ett senare skede, kan järnvägsföretaget/trafikorganisationen ange en eller två alternativa utförare av transporten. Dessa har möjlighet att ansöka om transporttillstånd för specialtransport på transportvillkoret.

Trafikverkets kommentar:

Förtydligande om vad som gäller för andra utförare av transport som ett järnvägsföretag/trafikorganisation fått ett beslut om transportvillkor för.

Sjunde stycket får ny lydelse enligt nedan:

Ett beslut om transportvillkor kan endera ha ett specifikt slutdatum eller gälla tills vidare. Om förutsättningarna för ett beslut om transportvillkor ändras, kan beslutet återkallas omgående. Om restriktioner för specialtransport medför att tåget inte kan framföras enligt tidigare fastställt tågläge, kommer tågläget att, om möjligt, planeras om av Trafikverket och anpassas efter det aktuella villkoret. I de fall det inte är möjligt att förändra befintligt tågläge meddelar Trafikverket att en ny ansökan krävs. I förekommande fall är det järnvägsföretaget som ansvarar för att transporten har giltigt transporttillstånd innan avgång.

Trafikverkets kommentar:

Förändring av hanteringen av påverkade färdplaner i samband med uppdaterade transportvillkor har gjorts med anledning av införandet av MPK.

Bilaga 5 B Orsakskoder

1.4 KODSTRUKTUR FÖR AKUT INSTÄLLDA TÅG SAMT VID AVBOKNING

Rubriken och avsnittet har ändrats och får ny lydelse:

1.4 KODSTRUKTUR FÖR INSTÄLLDA OCH AVBOKADE TÅGLÄGEN

För att följa vad som orsakar inställelser och avbokningar av tåglägen rapporteras uppfattad orsak. Rapporteringen sker med orsakskoder enligt en standardiserad kodlista (se avsnitt 3 nedan).

3. KODLISTA FÖR AKUT INSTÄLLDA TÅG SAMT VID AVBOKNING

Rubriken och följande rader i tabellen har ändrats och fått ny lydelse:

3. KODLISTA FÖR INSTÄLLDA OCH AVBOKADE TÅGLÄGEN

Orsakskod inställelse	Rubrik Orsakskod inställelse	Beskrivning av situation
I	Infrastruktur	Koden ska användas när tåg behöver ställas in beroende på infrastrukturfel som är tågstörande. Koden ska också användas vid förändrad banstandard utifrån fastställd järnvägsnätsbeskrivning. Vid inställelse ska koden Infrastruktur kvarstå tills banan har återfått ursprunglig prestanda, även om det oftast krävs ett banarbete för att återställa infrastrukturen. Om en händelse visar sig bero på annan orsak ska relevant kod användas.
O	Olycka/Yttre tillbud och Externa händelser	Koden ska användas vid olyckor/yttre tillbud. Koden ska användas vid inställelse på grund av – avsyning av bana – avsyning av fordon

Orsakskod inställelse	Rubrik Orsakskod inställelse	Beskrivning av situation
		<ul style="list-style-type: none">- broöppningar som finns planerade i tågplanen- pandemi- plankorsningsolycka- påkört djur i de fall det leder till inställelse- strejk, både planerad och oplanerad- urspårning/kollision. <p>O-koden används även i de fall då aktuell olycka/tillbud inte kan kategoriseras som koderna OMÄ, ONA eller OUT.</p>
OMÄ	Människa	Koden ska användas vid personrelaterade händelser. Koden ska användas vid inställelse på grund av <ul style="list-style-type: none">- akut sjukdomsfall på tåget- kännedom att person i spåret är suicidal- personer som obehörigt beträder spårområdet- polisiära ärenden- påkörd person/misstänkt påkörd person- sabotage/skadegörelse.
ONA	Natur	Koden ska användas vid naturrelaterade händelser. Koden ska användas vid inställelse på grund av <ul style="list-style-type: none">- brand- fåglar- lavin- skred- sträng kyla- storm/snöstorm- träd- åska- översvämning.

Trafikverkets kommentar:

Användningsområden för orsakskodning är förtydligad avseende kodlista och kodstruktur samt användande av dessa vid samtliga inställelser och avbokningar. Namn på Trafikverkets interna system har tagits bort ur tabellen.

Kapitel 6 Operativ drift

I KAPITEL 6 KOMMER TVÅ FYRSTÄLLIGA RUBRIKER GÖRAS OM TILL FEMSTÄLLIGA RUBRIKER. AVSER AVSNITTEN 6.2.3.2 OCH 6.2.3.3.

6.2 Regler vid operativ drift

6.2.1 FÖRESKRIFTER OM ELSÄKERHET

Två första meningarna får ny lydelse enligt nedan:

Övergripande krav på elsäkerhet finns i Elsäkerhetsverkets föreskrifter ELSÄK-FS-2022:1, 2022:2 samt 2022:3. Mer information finns på elsakerhetsverket.se.

Se även bilaga 6 C – Säkerhet vid aktiviteter i spårområde.

Trafikverkets kommentar:

ELSÄK-FS 2008:1, 2008:2 och 2008:3 har ersatts av ELSÄK-FS 2022:1, 2022:2 samt 2022:3. Text förenklad genom generella krav.

6.2.3.1 KÖRORDERSYSTEMET

Avsnittet har ny lydelse enligt nedan:

Genom körordersystemet delger Trafikverket säkerhetsorder till förare. För att få tillgång till systemet krävs trafikeringsavtal med Trafikverket.

Det finns två sätt för förare att logga in och ta ut säkerhetsorder:

- manuellt via webbsida
- via webbtjänst, dator-till-dator (gäller endast tågorder).

Följande förutsättningar gäller för användning av webbtjänst för att ta ut tågorder:

- Trafikverket ansvarar för att informationen är korrekt vid leverans.
- Trafikverket ansvarar inte för fel som uppstår i datatransport eller konvertering av meddelandet till och från järnvägsföretagens datorsystem.
- Järnvägsföretag som använder tjänsten har det juridiska och praktiska ansvaret för att
 - o inhämta eventuella, nödvändiga tillstånd från Transportstyrelsen
 - o förmedla order till förare i oförändrad form och med oförändrat innehåll
 - o på ett säkert sätt, spara och arkivera följande uppgifter om uttagna tågorder: förarens namn, datum, tid och tågorder-id under minst ett år. Företaget ska på förfrågan förmedla denna information till Transportstyrelsen eller Trafikverket inom 24 timmar.

Instruktioner för ansökan om behörighet till körordersystemet finns på Trafikverkets webbplats: <https://bransch.trafikverket.se/tjanster/system-och-verktyg/trafik/operativ-jarnvagsdrift/korordersystem/>.

6.2.3.2 TÅGORDER GÖRS OM TILL FEMSTÄLLIG RUBRIK: 6.2.3.1.1

Avsnittet får ny numrering och ny lydelse enligt nedan:

6.2.3.1.1 TÅGORDER

Föraren ska ha en giltig tågorder för de sträckor som ska trafikeras. Föraren tar ut tågordern via körordersystemet. Om körordersystemet inte är tillgängligt eller om föraren av någon annan anledning saknar giltig tågorder, ska föraren anmäla detta till tågklararen för den driftplats där tåget befinner sig, för att på något annat sätt få den information som tågordern innehåller. Länk för att ta ut tågorder via operativt tågnummer: <https://ea01.trafikverket.se/Kororder-web/tagorder>.

6.2.3.3. RESERVORDER GÖRS OM TILL FEMSTÄLLIG RUBRIK: 6.2.3.1.2

Avsnittet får ny numrering och ny lydelse enligt nedan:

6.2.3.1.2 RESERVORDER

Vid ett längre driftavbrott förmedlar Trafikverkets nationella operativa ledare (NOL) att reservrutinen för körorder ska tillämpas. Reservorder finns på reservorderwebben. I de fall att reservorderwebben inte är tillgängligt har NOL möjlighet att förmedla länkar till extern lagringsplats där järnvägsföretagen har tillgång till sina reservorder. Järnvägsföretagen ansvarar för distributionen av reservorder till sin personal. Länk till reservorderwebben: <https://ea01.trafikverket.se/Kororder-web-reservorder>.

FÖLJDAKTIGEN BLIR NUMMERFÖLJDEN FÖRÄNDRAD PÅ EFTERFÖLJANDE RUBRIKER.

Trafikverkets kommentar:

Ändringen görs för att stämma överens med anpassningar som har gjorts på grund av införandet av MPK, inklusive att det finns en ny reservrutin. I samband med detta har även vissa beskrivningar ändrats till att vara på en mer övergripande nivå. En ytterligare uppdatering är att några relevanta länkar har lagts till i texten.

6.3.2.2. OMLEDNING AV TÅGFÄRD VIA ANNAN DRIFTPLATSDDEL

Nytt avsnitt:

I Trafikbestämmelser för järnväg, TTJ, TDOK 2015:0309 *Trafikbestämmelser för järnväg*, finns regler som medger en möjlighet att, i vissa fall och enligt vissa villkor, leda en tågferd över en driftplatsdel som inte finns i tågferdens körplan. En sådan omledning är dock endast tillåten på det platser som finns definierade i TDOK 2023:0120 *Omledning av tågferd inom driftplats med driftplatsdelar* och under förutsättning att järnvägsföretaget lämnat sitt medgivande (bland annat utifrån genomförd kontroll av ruttkompatibilitet).

Trafikverkets kommentar:

I operativt läge, exempelvis i samband med trafikstörningar, kan det uppkomma behov av att kunna leda om en tågford. Genom att begränsa möjligheten till att endast omfatta en eller flera driftplatsdelar, inom en och samma driftplats, kan tåget ledas om utan att någon ny körplan skapas eller att tåget byter tågnummer.

Bilaga 6 C – Säkerhet vid aktiviteter i spårområde

1.2 STEGAR OCH ANDRA LÅNGA FÖREMÅL

Sista stycket får ny lydelse enligt nedan:

Varningsskylten ska utformas enligt kraven i ELSÄK-FS 2022:2, Figur 3 elektrisk fara, och placeras cirka 2 meter från stegens rotända

1.3 VÄXELVÄRMEANLÄGGNINGAR

Första meningen får ny lydelse enligt nedan:

Vid arbete på lågspänningsanläggningar ska reglerna i SS-EN 50110-1 *Skötsel av elektriska anläggningar* följas.

1.4 TILLTRÄDE TILL DRIFTRUM

Sista meningen slopas och texten får ny lydelse enligt nedan:

För att få vistas i driftrum på egen hand krävs att personen är tillräckligt instruerad för att undgå de faror som elektriciteten kan medföra. Personal som inte är instruerad får endast vistas i driftrum under uppsikt av fackkunnig person.

Trafikverkets kommentar:

ELSÄK-FS 2008:2 har ersatts av ELSÄK-FS 2022:2.

En ny utgåva av SS-EN 50110-1 kommer att införas under 2023. Genom att avlägsna referensen 2013 gäller hänvisningen gällande utgåva.

Kapitel 7 Anläggningar för tjänster

7.3 Anläggningar för tjänster som förvaltas av Trafikverket

7.3.4 RANGERBANGÅRDAR OCH TÅGBILDNINGSMÖJLIGHETER

7.3.4.1 ALLMÄN INFORMATION

Andra punktsatsen Rangerbangårdar delas in kategori 1 och 2 enligt följande, får ny lydelse enligt nedan:

- rangerbangård kategori 2 utan rangerbromssystem: Jönköpings godsbangård; se karttjänsten.

7.3.4.3 BESKRIVNING AV ANLÄGGNING

Tabell 7.2 uppdateras enligt nedan:

Rangerbangård	Trafikplats-signatur	Spår som ingår i tjänsten tillträde till rangerbangård	Förhöjd säkerhet	Bromsprovningsanläggning
Borlänge rangerbangård	Blg	10–31	Ja	
Gävle godsbangård	Gäb	102–119	Ja	
Hallsbergs rangerbangård	Hrbg	11–18, 21–28, 31–38, 41–48, 201–211, 301–309	Ja	Spår 11–48, 201–212
Helsingborgs godsbangård	Hbgb	11g–35g, 73g–82g	Ja	
Jönköpings godsbangård	Jögb	1–12, 40–42		
Malmö godsbangård	Mgb	14–39	Ja	
Sundsvalls rangerbangård	Suc	5–7, 10–14		
Sävenäs rangerbangård	Sär	101–110, 1–34	Ja	Spår 1–30
Ånge godsbangård	Åggb	11–31, 102–106		

Tabell 7.2

Trafikverkets kommentar:

*Rangerspåret rivs och spårlinjen byggs om till planväxling via utdragspåret. På grund av ombyggnation av Västerås västra kommer tjänsten **tillträde till rangerbangård** inte längre att*

erbjudas från och med vecka 44, 2023. Trafikplatsen kommer att kategoriseras som **Övrig bangård** istället för **Rangerbangård kategori 2**.

7.3.4.4 AVGIFTER

TÅGBILDNINGSTJÄNSTER PÅ TRAFIKPLATS HAGALUND Texten har uppdaterats och fått ny lydelse enligt nedan

Information om avgifter lämnas av SJ AB Depåproduktion. Se avsnitt 7.3.4.6. och bilaga 1 A

7.3.4.6 TILLDELNING AV TJÄNST

TÅGBILDNINGSTJÄNSTER PÅ TRAFIKPLATS HAGALUND Texten har uppdaterats och fått ny lydelse enligt nedan

Tåg bildningstjänster finns att tillgå på Trafikverkets infrastruktur i Hagalund, dagligen mellan 5.00-23.00. Tjänsterna tillhandahålls av SJ AB Depåproduktion på uppdrag från Trafikverket. Tjänsterna beställs direkt från SJ AB Depåproduktion. Kontaktuppgifter för information, ansökan, avgift och tecknande av avtal om tjänsten, se bilaga 1 A. Vid behov av tåg bildningstjänster på andra tider än mellan 5.00-23.00, se bilaga 1 A

Trafikverkets kommentar:

Trafikverket har efter utvärdering beslutat att lösa ut optionen avseende 2024 i tjänstekoncessionsavtalet mellan Trafikverket och SJ AB.

Bilaga 7 A Tillgänglig infrastruktur för uppställning

Ny version med nedanstående ändringar:

Trafikplats/sträcka	Flik	Fr.o.m.	Beskrivning
Tomtebodabangård	3.) Uppställning & 6.) Kommande ändringar	2023-01-19	Alla uppställningsspår är försedda med belysning
Helsingborgs godsbangård	5.) Tåg och lokvärme post & 6.) Kommande ändringar	2023-12-01	8 st Tåg och lokvärme poster. D lok post. 4st på sp 77 och 4 st på sp 80.
Kiruna malmbangård	3.) Uppställning & 6.) Kommande ändringar	2023-08-31	Spår 16 ny längd för tjänsten uppställning 70 meter, delvis elektrifierat, ingen belysning. Exakta lägen för framtida värme poster är i nuläget inte helt fastställt.
Kiruna malmbangård	3.) Uppställning & 6.) Kommande ändringar	2023-10-31	Spår 15 nytt spår tillgängligt för tjänsten uppställning. Längd 306 meter, elektrifierat. Belysning från 2023-10-31. Exakta lägen för

			framtida värmeposter är i nuläget inte helt fastställt.
Hudiksvall	3.) Uppställning & 6.) Kommande ändringar	2023-04-26	Spår 8, 9, 10 och 11 är inte längre tillgängliga som uppställningsspår
Jonsered Östra	6.) Kommande ändringar	2024-09-15	Spår 0 nytt uppställningsspår. Längd 150 m, Ej el, Belysning Ja, Klättringsrisk 1
Uddevalla central	3.) Uppställning & 6.) Kommande ändringar	2023-05-05	Spår 13 är inte längre uppställningsspår